

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Menekült-város*

Forrás:

Igazság

Bp.
(Hely)

1921 IV 12
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

333.32

Hely

Idő

'1921'

Személy

Helyszám

A Menekült-város

Hogyan élnek az Augusztatelepen a menekültek — Márki István ezredes nyilatkozata

(Az Igazság tudósítása.) Fehérre meszelt faházak sorakoznak egymás mellett. A villamosról úgy tűnik elem a képe ennek a kis telepnek, mintha lakói minden pillanatban menni készülnének, mintha a messze fénylő cégtáblák egy örök vágyat táplálnának a hazavágyó lelkekben. A *Kőbányán* lévő *Pongráczy-úton* valamikor barakk-kórház volt ez a telep, ma azonban egészen más a képe; a lakója pedig a messzi erdélyi, felvidéki és délmagyarországi városok és falvak menekültjei.

Az Országos Menekültügyi Hivatal 1920 május havában kérte az *Augusztatelepet* a vagonlakók részére. Hosszu tárgyalás után a hivatal meg is kapta a telepet, azonban a telep akkor olyan állapotban volt, hogy — *Márki István, Gál László és Balázs Elek* véleménye szerint — még barmoknak sem volt alkalmas átalakítás nélkül. Mindenütt *piszok, büz és patkányok serege* „diszította” a rozoga faházakat. A menekültügyi hivatal hosszú utánjárására a kormány akkoriban megszavazta az átalakítás költségét és így megkezdhetők az építkezések. A telep el is készült volna hamarosan, azonban az építővezetőség rendkívül lassan dolgozott, úgy hogy mire a menekültek megkezdhetők a vagonokból az átköltözködést, *beállott a tél*. A vagonok-

ban rettenetes volt már a tartózkodás, úgy hogy a *csocelemek a lepedőbe fagytak* s az új lakások pedig nedvesek és penészesek voltak, mert későn készültek el.

Ma egy külön várost alkot a telep. „Menekült város” a neve és három kerületre oszlik. „Erdély”, „Délmagyarország” és „Északmagyarország”.

Átmennek a *Horthy-téren*, ahonnan egymásmellett húzódnak a telep belsejébe az elrabolt városok, tölgy és hegyekről elnevezett utcák. Csupa jóhangzású nevek: *Szamos-utca, Maros-utca, Ott-utca, Fiume-tér, Pozsony-utca, Temesvár-, Arad-, Nagyvárad-utca* és így tovább számtalan.

A napközi-otthon előtt a sárga homokban apró gyermekek fürödnek. Úgy játszanak, mintha otthon lennének valahol a *Hargitta* alatt, vagy a *Délvidék* rónáján. Itt-ott még mindig erő-

sen folyik az átalakítás és az építkezés.

Meglátogattam *Márki István ezredes*, a telep vezetőjét, akivel körül megyünk a kis városkában.

— Nehéz munka volt, — mondotta — de ma már elég türehető az élet a telepen. Kétszázhatvanhat család, 1400 lélek lakik itt ma. A lakáshivatal előzőleg előzékeny volt a menekültekkel szemben. *Térffy Dezső* a hivatal elnöke kijelentette akkoriban, hogy a telepen csak menekültek kapnak lakást, két hónap óta azonban mások is kapnak lakást a telepen, ami nagyon hátráltatja a menekült lakók együttműködését.

— A telep egy külön város. Ugyan-így vannak itt öngyilkosságok, apró-cseprő veszekedések. Van kápolnánk fűszerkereskedésünk, vendéglőnk, kávézónk, jogi tanácsadó-irodánk, orvosiren-

delőnk állandó orvossal, gyermek-fürdőnk, óvodánk, külön hetilapunk az „Erdélyi Hírek”, amelynek szerkesztősége és kiadóhivatala is a telepen van. Nem sokára elkészül a pékműhelyünk, ahonnan az összes budapesti menekülteket fogjuk ellátni kenyérral és lesz iskolánk is. Van dalárdánk, női önképzőkörünk, husüzemünk, de minden egyesület és kereskedés a telepen lakó menekültekből alakul. A dohány-tőzsdénk tulajdonosa például egy erdélyi neves költőnk édesanyjává lesz.

— Rendkívül sokat köszönhetünk *Mr. Hankinsonnak*, az *Angol Emberbarát Társaság* vezetőjének, akitől a legmesszebbmenő támogatást nyerjük.

Márki ezredes szeretreméltóan mesél sok gyönyörű szép tervről, amelyek még mind megvalósításra várnak. Megnézünk egy-két lakást. Mindenütt

a legnagyobb rend és tisztaság uralkodik. Van egy, két és háromszobás lakás. Mindegyik lakásban villanyvilágítás, szép konyha, éléskamra. Minden házban vízvezeték és mosókonyha. A lakók nagy szegénységben élnek, de szeretik egymást, mert összefűzi őket a közös mostoha sors: a fészükből kiüzdött emberek sorsa.